

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย
ประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

Development of training program for professional competency of courses
security employees on the port special operators

รุจน์ เกลยไทร¹, ศิลปชัย บูรณพานิช², นภาพรณ ัญญา³ และ อติสร ศิริ⁴

Ruj Chaloeitrai¹, Silapachai Booranapanich², Napaporn Tanya³ and Adisorn Siri⁴

^{1,2,3}สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

⁴คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

^{1,2,3}Graduate School of Western University, Thailand

⁴Faculty of Education Program, Prince of Songkla University, Thailand

Email: ¹adi867444@gmail.com; ²Silapachai@chula.ac.th; ³tanyanapaporn9577@gmail.com; ⁴adisorn.si@psu.ac.th

Retrieved November 27, 2022; Revised December 17, 2022; Accepted December 19, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการ (2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ (4) ประเมินผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 300 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบวัดเจตคติ และแบบการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้จริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือสามารถปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลายตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมาก (2) ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพ โดยใช้ขั้นตอนของ Taba (1962) ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ได้แก่ การวินิจฉัยความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกเนื้อหา การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ และกำหนดสิ่งที่ประเมินและสิ่งที่ประเมิน 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า (1) ความรู้ ความสามารถในการรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D.= 0.72) และ (3) เจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.= 0.77) 4) ผลการประเมินผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพ โดยใช้แบบจำลองชิปปิง พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพที่พัฒนาขึ้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.= 0.04)

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม, สมรรถนะวิชาชีพ, รักษาความปลอดภัย, ท่าเรือลักษณะพิเศษ

Abstract

The purposes of this research were; 1) to study the current problem conditions and needs, 2) to develop training courses, 3) to try training courses, and 4) to evaluate the effectiveness of using professional competency training courses for port security operators with special characteristics. The 300 samples were selected by purposive sampling method. The research tools included semi-structured interviews, professional competency training courses, an achievement evaluation form, an attitude test, and the evaluation form of course implementation. The statistics used for data analysis were percentage, Means, Standard Deviation, and Paired Sample t-Test.

The research findings were summarized as follows: As a result of current problems and needs, port security operators can perform a wide variety of tasks at a very high level. Using the seven stages of Taba(1962); Diagnosis of Needs, Formulation of Objective, Selection of content, Organization of Content, Selection of Learning Experiences, Organization of Learning Experiences, and Determination of what to evaluate the ways and means of doing it. The results of the training course trial showed that (1) knowledge and ability found that the average was at a high level, and post-training achievement scores have a statistically significantly higher average than before training at a .05 level. (2) The desirable attributes; It's average was at high level ($\bar{x} = 4.38$, S.D.= 0.72). (3) The attitude of trainees was at the highest level ($\bar{x} = 4.57$, S.D.= 0.77). (4) The result of an evaluation of professional competency training courses using the CIPPA Model found that the average was at a high level ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= 0.04).

Keywords: Training Program; Professional Competency; Courses Security Employees; A Special Port

บทนำ

ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย (2559) ได้รายงานการวิเคราะห์การเจริญเติบโตของธุรกิจ ความปลอดภัยในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในตลาดสินค้าและบริการด้านระบบรักษาความปลอดภัย และระบบป้องกันภัยที่ใหญ่ที่สุดในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองลงมา ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย, สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยในรายงานมีการประเมินธุรกิจรักษาความปลอดภัยในเอเชีย-แปซิฟิกมีแนวโน้มการเติบโตที่สูงมาก ซึ่งมีการประเมินว่าในปี พ.ศ. 2559 มูลค่าธุรกิจรักษาความปลอดภัยในเอเชีย-แปซิฟิกเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ฯ อัตราการเติบโตจะสูงถึงร้อยละ 7.5 ต่อปี และสำหรับประเทศไทย ที่ธุรกิจรักษา ความปลอดภัยมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องนั้น มีปัจจัยหนุนที่สำคัญคือ การขยายตัว ความต้องการของลูกค้าทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีจำนวนมากขึ้นตามการเจริญเติบโตของการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ และการย้ายหน่วยงานราชการเข้าไปอยู่ในศูนย์ราชการและสร้างที่ทำการใหม่ โดยเฉพาะโครงการที่อยู่อาศัย บ้านจัดสรร อาคารชุด และทาวน์เฮาส์ ซึ่งกลุ่มลูกค้าเหล่านี้*ส่วนใหญ่จะมีการจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัย และมีการติดตั้ง

อุปกรณ์รักษาความปลอดภัยรวมอยู่ด้วยทั้งสิ้น สอดคล้องกับ รายงานผลผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัยของสำนักข่าว TNN News. (2559) เรื่อง ธุรกิจรักษาความปลอดภัยรุกพัฒนานวัตกรรมทดแทนแรงงานคน พบว่าผู้ประกอบการขนาดใหญ่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 50 ล้านบาท ซึ่งมีอยู่ 9 แห่ง แต่ละแห่งจ้างพนักงานเกินกว่า 1,000 คนขณะที่ผู้ประกอบการขนาดกลางที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5-50 ล้านบาท มีอยู่ 130 แห่ง แต่ละแห่งมีพนักงาน 500-1,000 คน ที่เหลือนอกนั้นจะเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีอยู่ 3,778 แห่ง แต่ละแห่งการจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยประมาณ 100-500 คน คาดการณ์ว่าธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยมีมูลค่าสูงถึงประมาณเกือบ 40,000 ล้านบาทในช่วงระยะ 5 ปี ที่ผ่านม้อัตราการขยายตัวของธุรกิจรักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.8 ต่อปี

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้บริการของบริษัทรักษาความปลอดภัย แทนการจ้างพนักงานของตนเองปฏิบัติหน้าที่นั้น นอกจากจะสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ลดเวลาในการบริหารจัดการ และการจัดหาบุคลากรในระยะยาวแล้ว การที่พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเวรยาม ทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และในต่างประเทศการรักษาความปลอดภัยได้ถูกควบคุมด้วยกฎหมาย ซึ่งแต่ละประเทศบัญญัติไว้เพื่อสร้างมาตรฐานให้แก่ผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัย ซึ่งในบางประเทศผู้ประกอบการด้านการรักษาความปลอดภัยเหล่านั้น จำเป็นจะต้องได้รับใบอนุญาตทำงานในวิชาชีพนี้ โดยผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากภาครัฐ เช่น ใบอนุญาตตามกฎหมายของประเทศแคนาดา ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศสหรัฐอเมริกา มีสถาบันที่ได้รับการรับรองหมายจากภาครัฐให้ทำการวิชาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยด้วย และอีกหลายประเทศทั้งเอเชีย และในยุโรปต่างมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเข้าสู่วิชาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย สำหรับประเทศไทยนั้นจะมีการพัฒนางานด้านการรักษาความปลอดภัยให้ครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม เช่น บริการรักษาความปลอดภัย การสืบสวน บริการอารักขาบุคคล บริการวางระบบและติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัย ระบบควบคุมการผ่านเข้าออก ระบบสัญญาณเตือนภัย แต่ยังไม่มียกกฎหมายเข้ามาควบคุม หรือกำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำเรือ ตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ทำเรื่องจะเป็นผู้เป็นผู้กำหนดมาตรฐานขึ้นมาเป็นของตัวเอง ทำให้พนักงานรักษาความปลอดภัยประจำทำเรือ ยังเป็นอาชีพที่ขาดแนวทางปฏิบัติที่มีมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ ผู้ใช้บริการยังขาดความเชื่อมั่น เนื่องจากยังมีความแตกต่างกันในด้านคุณภาพจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำทำเรือที่มีลักษณะพิเศษ เพื่อความมีประสิทธิภาพในการทำงาน และทรัพย์สินของทำเรือ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ประกอบกับสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจทำเรือที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ความเปลี่ยนแปลง และความไม่แน่นอน ยากที่จะหาหลักประกันความสำเร็จได้กลยุทธ์ขององค์กร จึงมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการรักษาความปลอดภัยของทำเรือ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ และสร้างความได้เปรียบในทางการแข่งขันและเอื้อต่อความสำเร็จของธุรกิจ การให้บริการรักษาความปลอดภัยของทำเรือโดยตรงยังมีหน่วยงานรักษาความปลอดภัยโดยตรงไม่มากนัก ที่มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในงานรักษาความปลอดภัยของทำเรือโดยตรง ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของทำเรือ ซึ่งควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำทำเรือที่มีลักษณะพิเศษเพื่อให้การดำเนินการด้านการรักษา

ความปลอดภัยประจำท่าเรืออย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานในการรักษาความปลอดภัยของท่าเรือ ประกอบด้วย 1) สมรรถนะการปฏิบัติการระหว่างเรือกับท่าเรือ (Ship/Port Interface) 2) สมรรถนะการปฏิบัติงานกิจกรรมระหว่างเรือกับเรือ (Ship-to-Ship Activity) และ 3) สมรรถนะปฏิบัติงานในเหตุการณ์คุกคามความปลอดภัย (Security Incident) ตามลำดับ

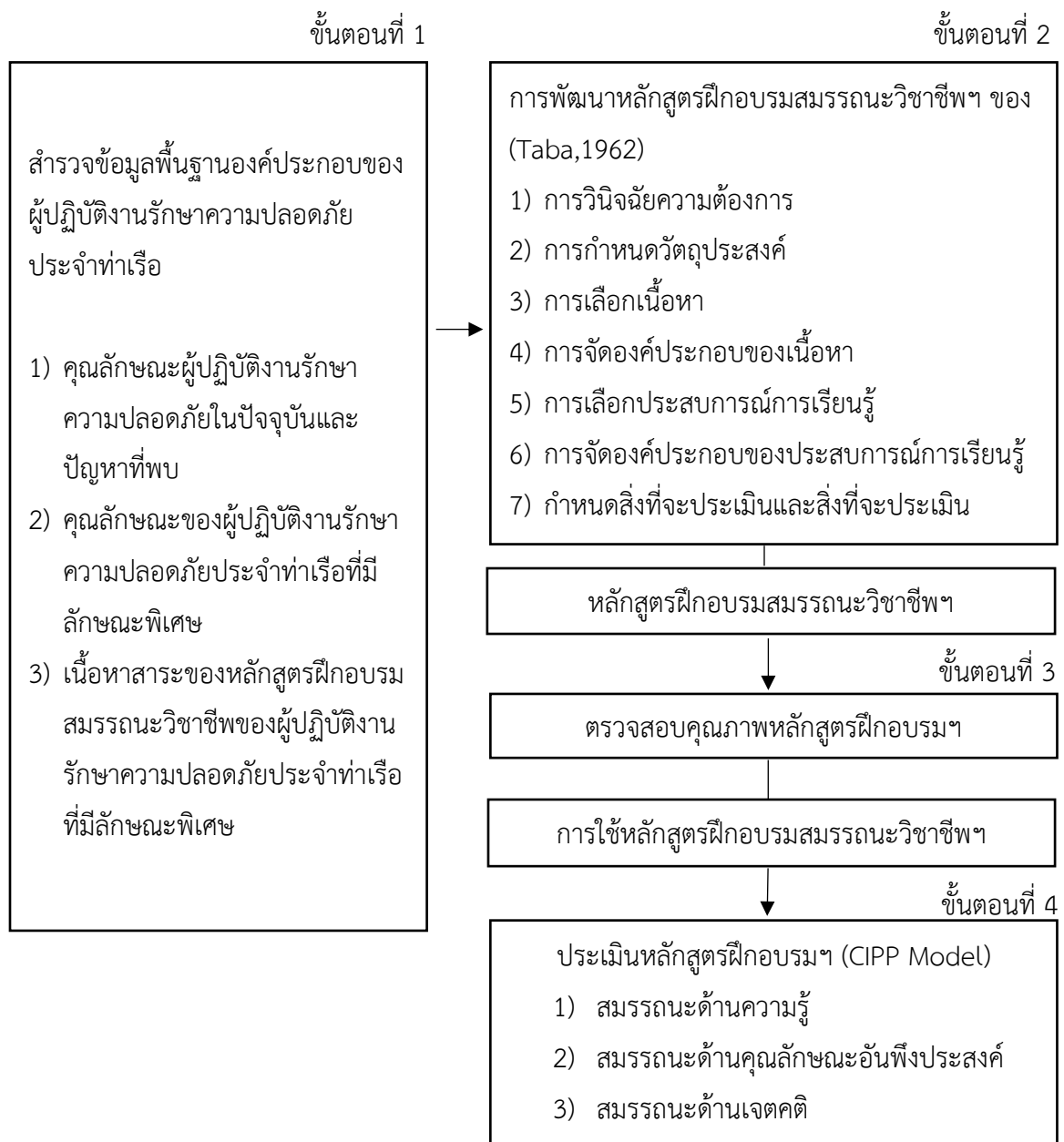
จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมไปสู่การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ และเพื่อประเมินผลการนำผลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้สุดกำลังความสามารถ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเป็นมาตรฐานในการกำหนดชุดฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ โดยผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงกับระดับความสามารถที่เป็นแกนกลางและการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในแต่ละระดับ องค์ประกอบของขอบเขตและความลึกของความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ทักษะ ความรู้และคุณลักษณะของบุคคลเป็นเกณฑ์ และการเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้หรือความรู้ ความสามารถจากการทำงาน ทักษะสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยเพื่อการพัฒนาเพิ่มพูนคุณวุฒิและระดับความสามารถ และผลักดันให้มีการบูรณาการกันอย่างจริงจังในสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยในแต่ละสาขาอาชีพ และมาตรฐานฝีมือแรงงานมาใช้ในระบบการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ
4. เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พนักงานผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ จำนวน 5,640 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองแบ่งออกเป็น

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งได้จากวิธีการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน

การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

เครื่องมือในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(1) เครื่องมือชุดที่ 1 หลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ

1.2 การหาคุณภาพของหลักสูตร

1.2.1 นำหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

1.2.2 นำหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ได้

1.2.3 นำหลักสูตรที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ฝึกอบรมกับบริษัทรักษาความปลอดภัยในบริษัทที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.57/89.72

1.2.4 จัดทำหลักสูตรฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

(2) เครื่องมือชุดที่ 2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้พัฒนาสร้างขึ้น ดังนี้

2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ ทั้งด้านความรู้และทักษะ

2.2 สร้างแบบทดสอบความรู้ที่เลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก

2.3 การหาคุณภาพแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.4 นำหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม พร้อมแบบประเมินความสอดคล้อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ ความรู้มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ได้

2.6 นำแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมไปใช้กับผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความ เชื่อมั่น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.27-0.77 แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-0.73 ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80 ใช้สูตร KR-20 (Kuder-Richardson 20) เนื่องจากข้อสอบแต่ละข้อมีความยากง่ายไม่เท่ากัน (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551)

(3) เครื่องมือชุดที่ 3 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือหลังผ่านการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้พัฒนาสร้างขึ้นดังนี้

3.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ ทั้งด้านความรู้และทักษะ

3.2 สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.3 การหาคุณภาพของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม

3.3.1 นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.2 นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ได้

(4) เครื่องมือชุดที่ 4 แบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ

4.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ ทั้งด้านความรู้และทักษะ

4.2 สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

4.3.1 นำแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4.3.2 นำแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ได้

(5) เครื่องมือชุดที่ 5 แบบประเมินประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรการฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ โดยใช้แบบจำลองชิปปี้

5.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ ทั้งด้านความรู้และทักษะ

5.2 สร้างแบบประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรการฝึกอบรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5.3 การหาคุณภาพของแบบประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

5.3.1 นำหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5.3.2 นำแบบประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรการฝึกอบรม ที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

1.1 การวิเคราะห์เอกสารศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลทั้งนโยบายของทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้แนวทางกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมจากการแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง โดยผู้วิจัยดำเนินการในการวิเคราะห์และพัฒนา จำแนกเป็น 5 ด้าน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

2.1 ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มาสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) สำรวจข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และ 3) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2.2 การสร้างเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tabata (1962) ซึ่งมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวินิจฉัยความต้องการ (Diagnosis of Needs) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Formulation of Objectives) 3) การเลือกเนื้อหา (Selection of Content) 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา (Organization of Content) 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences) และ 7) กำหนดสิ่งที่ประเมินและสิ่งที่ประเมิน (Determination of What to Evaluate and of the Ways and Means of Doing it)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

3.1 ก่อนการอบรม ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการอบรมโดยการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 ดำเนินการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เมื่อสิ้นสุดการอบรม ผู้วิจัยได้ให้ผู้รับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบความรู้ของหลักสูตรหลังการอบรมแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม และแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

ผู้วิจัยได้ติดตามผลและประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษที่พัฒนาขึ้น โดยใช้เครื่องมือที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว หลังจากที่ได้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามผลแล้ว ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปและแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้ในแต่ละขั้นตอนทำการรวบรวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ และมาวิเคราะห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.1 สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.2 สถิติทดสอบค่า t (t-test for Dependent Sample)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) นำมาสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาแบบพรรณนาในรูปแบบเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า มาตรฐานความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษที่ดูแลบริเวณท่าเรือ จำแนกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานสมรรถนะความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 2) มาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบ 3) มาตรฐานสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน 4) มาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และ 5) มาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ พบว่า ผลการศึกษาศภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.31)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ พบว่า ผู้วิจัยยึดแนวคิดของทาบ (Taba, 1962) ทั้ง 7 ขั้นตอน ทำให้ได้หลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานสมรรถนะ 4 ด้าน องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 5) สื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและทำการสังเคราะห์ออกมาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มีมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษไปใช้จริง

รายการประเมินมาตรฐานสมรรถนะ 5 ด้าน	n= 300		ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.	
1) มาตรฐานสมรรถนะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.38	0.67	มาก
2) มาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบ	4.42	0.72	มาก
3) มาตรฐานสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน	4.29	0.69	มาก
4) มาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.39	0.77	มาก
5) มาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.04	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.30	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D.= 0.75) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบ ($\bar{X}$ = 4.42, S.D.= 0.72) มาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.39, S.D.= 0.77) และ มาตรฐานสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.29, S.D.= 0.72) ตามลำดับ

3.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
คะแนนก่อนเรียน	300	21.37	4.09	18.74	0.00*
คะแนนหลังเรียน	300	29.97	2.89		

*p < .05

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า คะแนนความรู้ระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3.2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ($\bar{X}$ = 4.38, S.D.= 0.72) หากพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะเฉพาะในด้านมาตรฐานสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการจัดการข้อมูล ($\bar{X}$ = 4.86, S.D.= 0.47)

3.3 ผลการประเมินเจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.= 0.77) หากพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เจตคติที่มีต่อในด้านมาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบของผู้ปฏิบัติงานความรับผิดชอบในงานและความเข้าใจผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.86, S.D.= 0.47)

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพการนำหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ โดยใช้แบบจำลองชิปปี้ พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่พัฒนาขึ้นผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.04) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) อยู่ในระดับมากที่สุดในระดับของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.35)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ พบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.31) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีเนื้อหาวิชาการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชนเพิ่มเติม จากหลักสูตรมาตรฐาน ที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนด ตามพระราชบัญญัติธุรกิจ รักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ดังที่ สุวิมล ว่องวาณิช (2560) กล่าวไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นคือ กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bernardes and Zsidisin (2008) ได้กล่าวว่าความต้องการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจะต้องมีการจัดทำแผนฝึกอบรมระยะสั้น และสมรรถนะที่กำหนดขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดหัวข้อการฝึกอบรมในการวิเคราะห์หาความจำเป็นในการกำหนดชื่อหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสมรรถนะเนื่องจากเป็นความสามารถเฉพาะด้านของแต่ละงานที่แตกต่างกันไป ซึ่งหน่วยงานบุคคลมีความรู้ไม่เท่ากับหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้นตัวแทนของตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสมรรถนะแต่ละข้อของตำแหน่งงานนั้น ๆ และยังพบว่าสอดคล้องกับ Klimes (1977) ได้กล่าวถึง การวางแผนการทำงานจะต้องเริ่มที่การประเมินบริบทเพื่อเข้าใจสถานภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในด้านใด กำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น ตรงตามสายงานและกำหนดระดับมาตรฐานความรู้ความสามารถทักษะและสมรรถนะที่จำเป็น เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข จากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจึงถูกนำมาใช้ในขั้นตอนการวางแผนงานการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการวางแผนและพัฒนาองค์กร ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการประเมินความต้องการจำเป็นมีความสำคัญต่อการวางแผน หรือการพัฒนาองค์กรอย่างมาก เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจสถานภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงาน ว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในด้านใด

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งมี 7 ขั้นตอนของ Taba (1962) ในการนำโครงสร้างหลักสูตรเป็นการกำหนดระเบียบองค์ประกอบ

ต่าง ๆ ของหลักสูตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับ รัตนารณ จันวิไชย (2562) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เมืองค์ประกอบ ดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์ การเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร แนวทางจัดกิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.71$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการจัดองค์ประกอบที่ชัดเจน มีหลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร แนวทางจัดกิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล และพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของทาบาครบทั้ง 7 ขั้นตอน นอกจากนั้นยังพบว่า มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการฝึกอบรมในครั้งนี้ และในแต่ละขั้นตอนต้องมีความสมดุลและสอดคล้องกัน ซึ่งขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของทาบาครบ ซึ่งเป็นไปตามหลักการพิจารณาของการออกแบบหลักสูตรที่ดีของ Ornstein & Hunkins (1993) และ Hensen (2001) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบหลักสูตรที่ดีต้องมีหลักในการพิจารณา 6 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนด ขอบข่ายหลักสูตร (Scope) คือการกำหนดเนื้อหา สาระการเรียนรู้ หัวข้อประเด็นสำคัญต่าง ๆ แนวคิด ค่านิยม หรือคุณธรรมที่สำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือ 2) การจัดลำดับการเรียนรู้ (Sequence) คือการจัดลำดับก่อนหลังของเนื้อหา ควรจัดลำดับจากง่ายไปยาก 3) ความต่อเนื่อง (Continuity) คือการจัดเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องตลอดหลักสูตร 4) ความสอดคล้องเชื่อมโยง (Articulation) คือเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับเดียวกันสอดคล้องเชื่อมโยงกันได้แม้ต่างวิชากันก็ตาม 5) การบูรณาการ (Integration) ซึ่งการจัดขอบข่ายเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ ในหลักสูตรให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันจากหัวข้อหนึ่งไปยังอีกหัวข้อหนึ่งของหน่วยการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและ 6) ความสมดุล (Balance) คือความสมดุลของเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะหน่วยการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่สำคัญคือ ความสมดุลระหว่างเนื้อหาสาระกับบุคลิกภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม นอกจากนั้น Edmonton Regional Learning Consortium (2013) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่กำหนดเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งมีหลายวิธี เช่น การสอนงานของหัวหน้า (On the Job Training : OJT) โดยที่หัวหน้างานสอนงานแบบตัวต่อตัวให้แก่พนักงาน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริง เพื่อให้พนักงานได้เรียนรู้วิธีการทำงานที่ถูกต้องจนสามารถปฏิบัติงานตามที่หัวหน้ามอบหมายได้

3. ผลการทดลองคะแนนผลสัมฤทธิ์สมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์สมรรถนะวิชาชีพหลังการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 75.74$) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 58.66$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับ รัตนารณ จันวิไชย (2562) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะใช้ในการฝึกอบรมส่งผลทำให้ผลคะแนนก่อนเรียนที่ได้อยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกนถน บางท่าไม้ (2560) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์จากการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนพบว่าการเรียนด้วยรูปแบบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินประสิทธิผลแสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ออาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.04) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ได้กำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นที่ต้องมีการใช้ชุดฝึกอบรมวิชาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และมีองค์ประกอบสมรรถนะครบทั้ง 3 ด้าน คือ (1) ความรู้ (Knowledge) การรักษาความปลอดภัย (2) ทักษะ (Skill) การรักษาความปลอดภัย (3) ทักษะ (Attitude) ในวิชาชีพรักษาความปลอดภัย เพื่อทำการฝึกอบรมให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทุกคนก่อนที่จะปฏิบัติงานจริงซึ่งมีความสอดคล้องกับ เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2559) ได้ทำการศึกษาเพื่อการจัดทำมาตรฐานหน่วยสมรรถนะอาชีพรักษาความปลอดภัย มีข้อสรุปองค์ประกอบของสมรรถนะที่จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้านรักษาความปลอดภัย ดังนี้ 1) สมรรถนะย่อย (Element of competence) 2) เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) 3) ขอบเขต (Range statement) 4) หลักฐานที่ต้องการทั้งหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ (Evidence Requirements) และ 5) แนวทางการประเมิน (Assessment guidance) โดยมิใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและ การยอมรับจากทุกภาคส่วน ทำการทดสอบสมรรถนะของบุคคลในการรับรองมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับ Johnson and Johnson, (1987) กล่าวถึงประโยชน์ของทักษะการเรียนรู้การฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะแบบร่วมมือว่า สอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานกับทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณวัชร นาคเงิน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพบก พบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยปฏิบัติที่รับผิดชอบบนพื้นฐานของความถูกต้อง พยายามสร้างความชัดเจนในหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีทักษะความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น และพร้อมที่จะปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมรรถนะหลักของข้าราชการทหารอยู่ในระดับสูง พบว่า ข้าราชการทหารส่วนใหญ่มีจริยธรรมสูงเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ มีวินัยและเสียสละ มีความร่วมแรงร่วมใจ มีการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และมีการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ตามลำดับ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ระบบการวางมาตรฐานในการกำหนดมาตรฐานสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา จะต้องกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาจะได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน และเพื่อให้การปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งก็คือการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรมีการพัฒนาตัวชี้วัดของสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องต่อมาตรฐานวิชาชีพความต้องการของผู้รับบริการ

1.2 ควรมีหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่มีความสอดคล้องทักษะศตวรรษที่ 21

1.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยประจำท่าเรือที่มีลักษณะพิเศษในสถานการณ์ภัยพิบัติของเชื้อโรคโควิด-19

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสมรรถนะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ในสาขาวิชาชีพอื่น เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสาขาวิชาชีพด้านขนส่งทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสาขาวิชาชีพอารักขาบุคคลสำคัญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะพนักงานรักษาความปลอดภัยให้มีมาตรฐานและศักยภาพในระดับสากล

2.2 ควรมีหน่วยงานที่เป็นองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ สำหรับพัฒนาสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในประเทศไทย และควรมีการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพของสถานฝึกอบรมเอกชนที่ได้รับการรับรอง ในการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 ตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนดนั้น

เอกสารอ้างอิง

- เนตรพัฒน์ ยาวีราช. (2559). *โครงการวิจัยมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจ รักษาความปลอดภัย*. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565, จาก <https://www.rmutt.ac.th/content/39205>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปานจันต์ สุทธิกิจ. (2561). *ระบบกฎหมายไทย: ปฏิรูป/เปลี่ยนผ่าน/ปฏิสังขรณ์*. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนารณ จันวิไชย. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 15(2), 163-173.
- ปณณวัชร นาคเงิน. (2558). *สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเกริก.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. (2559). *ธุรกิจรักษาความปลอดภัย: ธุรกิจที่ยังเติบโตต่อเนื่อง*. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2564, จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/keconanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=25197>.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2560). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เอกนถน บางท่าไม้. (2560). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 37(1), 94-117.
- Bernardes, E. S., & Zsidisin, G. A. (2008). An examination of strategic supply management benefits and performance implications. *Journal of Purchasing & Supply Management*, 14(2), 209-219.
- Edmonton Regional Learning Consortium. (2013). Competency focused learning. Retrieved March 21, 2015, from http://erlc.ca/resources/resources/learning_guides_for_parents/documents/competency-focused-learning-parent-guide.pdf
- Henson, K.T. (2001). *Curriculum Planning : Integrating, Multiculturalism, Constructivism and Education Reform*. New York: McGraw – Hill.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (1993). *Curriculum foundations, principles and issues*. (2nd ed.) Boston: Allyn and Bacon.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- TNN News. (2559). ธุรกิจ รปภ. รุกพัฒนานวัตกรรมทดแทนแรงงานคน. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2564, จาก http://www.tnnthailand.com/news_detail.php?id=108121&t=news_special
-